

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Tercer període

Sèrie P - Número 29
25 de setembre de 2013

Ple del Parlament

Presidència de la M. H. Sra. Núria de Gispert i Català

Sessió núm. 17, primera reunió

SUMARI

Dossier

Debat
sobre l'orientació política general del Govern (tram. 255-
00005/10) p. 3

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del Ple.

Imprès al Parlament · ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7984 (sèrie P) · DL: B-27.966-1980
www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 17.1

La sessió s'obre a les cinc de la tarda i quatre minuts. Pre-sideix la presidenta del Parlament, acompanyada de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secre-tària general i la lletrada Esther Andreu i Fornós.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de tot el Govern.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat sobre l'orientació política general del Govern (tram. 255-00005/10). Junta de Portaveus. Subs-tanciació.

La presidenta

Senyores diputades i senyors diputats, benvinguts al debat de política general. Saludar-los a tots. Segur que els dies de descans que hem tingut i han tingut han anat bé per recuperar forces. I desitjo que aquest nou període de sessions sigui força positiu en tots els àm-bits de la política catalana.

Debat

sobre l'orientació política general del Govern
(tram. 255-00005/10)

Iniciem el tercer període de sessions d'aquesta legisla-tura amb el debat sobre l'orientació política general del Govern. Aquest debat es regirà pels articles 132 i 133 del Reglament i segons la seqüència acordada per la Mesa i la Junta de Portaveus del passat 17 de setembre de 2013.

Té la paraula, en primer lloc, el molt honorable senyor Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya.

El president de la Generalitat (Artur Mas i Gavarró)

Moltes gràcies, molt honorable senyora presidenta del Parlament. Honorable vicepresidenta, conselleres i consellers, il·lustres senyores diputades i senyors dipu-tats, president Joan Rigol, senyores i senyors, enceto el debat de política general, el primer d'aquesta dese-na legislatura, amb la voluntat d'abordar quatre grans eixos que configuren el present del nostre país i que, segons quina sigui la seva evolució, perfilaran el futur de Catalunya tant en el curt com en el llarg termini. Assenyaló, ja de bell antuvi, que els quatre grans te-mes que ara esmentaré no s'han de veure com a com-partiments estancs, ans al contrari: tenen molts vasos comunicants i una elevada complementarietat.

Concretament, em refereixo als eixos següents. El pri-mer: procés polític endegat a Catalunya, basat en l'exer-cici del dret a decidir i en el concepte de transició na-cional. Segon: situació i perspectives de les finances de la Generalitat i, per tant, de la viabilitat del gruix de les polítiques públiques a Catalunya. Tercer: compor-tament de l'economia, de l'ocupació i del nostre mo-del d'estat del benestar. I quart i final: restitució de la confiança entre institucions i ciutadania, regeneració i qualitat democràtiques.

Endinsem-nos, doncs, en aquests quatre àmbits que els proposo. Procés polític. Fem una breu sinopsi dels fets dels darrers anys, que expliquen per què som on som i per què hem arribat fins aquí. Setembre del 2005: apro-vació en aquest Parlament, i per molt àmplia majoria, de la proposta de nou estatut. Finals del 2005: consta-tació que el president del Govern d'Espanya, José Luis Rodríguez Zapatero, fa temps que ha fet marxa enre-re i que no pensa complir el seu famós i públic com-promís «Apoyaré el Estatut que salga del Parlament.» Gener del 2006: pacte a La Moncloa per desencallar un estatut retallat, que estava més mort que viu. Juny del 2006: referèndum a Catalunya per avalar un estatut prèviament aprovat per les Corts Generals; guanya el sí amb un 74 per cent, amb una participació que frega el 50 per cent. El nou Estatut entra en vigor. Comen-çen, com sempre, els incompliments per aplicar-lo. Es produeix, com sempre, la rebaixa de la rebaixa. Juny del 2010: sentència del Tribunal Constitucional, que re-sol els recursos del Partit Popular i del Defensor del Pueblo, que liquida parts essencials de l'Estatut apro-vat per les Corts –és a dir, el lloc de la sobirania del poble espanyol– i pel poble català en referèndum. Una sentència innecessària, desproporcionada, humiliant, que posa fi a cent anys d'acció catalanista basada en una aposta d'entesa constructiva i lleial amb l'Estat es-panyol. Miquel Roca, un dels pares de la Constitució, escriu aleshores que –cito paraules seves– «el projec-te comú del 78 s'ha esgotat. El Tribunal Constitucio-nal l'ha enterrat. Espanya» –deia Miquel Roca– «té un problema». 10 de juliol del 2010: massiva manifesta-ció a Barcelona sota el lema «Som una nació, nosaltres decidim». L'aleshores president de la Generalitat, José Montilla, hi assisteix. Juliol del 2012: el Parlament de Catalunya aprova, també per àmplia majoria, la pro-posita de pacte fiscal en la línia del concert econòmic. Diada nacional del 2012: un milió i mig de persones, en la manifestació més nombrosa feta a Catalunya, ocu-pen cívicament els carrers de la capital de Catalunya sota el lema «Catalunya, nou estat d'Europa». Nou dies després –20 de setembre de l'any passat– el president Mariano Rajoy tanca la porta a qualsevol negociació sobre el pacte fiscal. Constatada aquesta negativa cla-ra, decideixo dissoldre el Parlament i convocar elecci-ons per al 25 de novembre de l'any passat. La partici-pació és la més alta de totes les eleccions al Parlament des de 1980. El resultat és conegut i determina la com-posició actual d'aquesta cambra. Aquelles eleccions es fan per obtenir la legitimitat per endegar el camí que ara seguim: dret a decidir, consulta, transició nacional, estat propi per a Catalunya.

A partir d'aquelles eleccions, ningú pot parlar de ma-jories silencioses sobre el futur polític de Catalunya: un 70 per cent de participació a les urnes és una mayo-ria sonora; sonora –molt sonora– i alhora molt serena.

Veient com ha anat el fotograma que els he descrit, al-gú realment es pot sorprendre de per què hem arribat fins aquí? Hi hem arribat perquè la sentència del Tri-bunal Constitucional aixeca un mur en la relació en-tre la majoria de la societat catalana i l'Estat espanyol, i constitueix l'evidència plàstica que el famós encaix de Catalunya a l'Estat no és possible en els termes que el catalanisme plural, divers i transversal l'ha buscat

històricament i fins a èpoques ben recents. Dit d'una altra manera: l'encaix solament és possible si Catalunya renuncia a ser un subjecte polític, si renuncia al seu projecte col·lectiu. Si acceptem ser un objecte, l'encaix és possible. Si volem ser un subjecte, amb personalitat i identitat pròpies, amb opcions d'oferir als 7 milions i mig de catalanes i de catalans un projecte propi, no subordinat, aleshores l'encaix no és possible, encara que l'hàgim perseguit molt de temps, més de cent anys.

Al costat d'aquest relat, n'hi ha un de paral·lel: la societat catalana no es conforma, no abaixa el cap, no es plega de braços. El país és viu, molt viu, i reacciona, es mobilitza, està fatigat d'una relació amb l'Estat a la qual no veu futur, en les condicions actuals. A risc d'equivocar-me, els trasllado la meua percepció: Catalunya sent afecte real per Espanya, se l'estima; però ja no confia en l'Estat espanyol.

Aquest país viu, il·lusionat per un futur diferent i millor, que vol ser protagonista del seu destí, és el que surt el passat 11 de setembre de manera democràtica, pacífica, majoritària, cívica, fins i tot festiva –malgrat les dificultats que pateix–, forma la Via Catalana per la Independència, fa un gran acte de fe en el seu esdevenidor col·lectiu i impressiona el món per la vitalitat, la seva enorme capacitat de mobilització i les seves bones maneres.

Aquest cop fins i tot l'Estat, normalment altiu i displicent amb les qüestions nacionals catalanes, gairebé sempre tan perdonavides com ignorant, no té més remei que constatar que té un problema, i molt gran.

Aquesta realitat de país que estem vivint, com es tradueix en aquest hemicle del nostre Parlament? Amb modulacions diverses, que van des de la reforma constitucional fins a la configuració d'un estat independent, hi ha una cosa clara: 107 dels 135 diputats d'aquest Parlament portaven en el seu programa electoral recent propostes que avalaven diferents formats per canviar l'actual marc de relacions entre Catalunya i la resta de l'Estat espanyol. El dret a decidir i la voluntat de fer una consulta són, doncs, majoritaris i transversals en aquest Parlament. Ho són avui i ho seran el dia de demà. És cert que les visions sobre la consulta són diverses i plurals, com tan cert és que pràcticament el 80 per cent del Parlament té clar que no podem mantenir l'*statu quo* actual.

Estem davant d'una nova centralitat política a Catalunya, d'una nova etapa, molt diferent de les anteriors. Jo mateix en algun moment vaig parlar de dimensió desconeguda. Ara ja hi som i, a més, sabem que no hi ha marxa enrere possible.

En aquests darrers mesos s'han donat passos clars en el sentit del camí que ens va traçar el poble de Catalunya en les eleccions de fa deu mesos. Faig un recordatori. El 23 de gener el Parlament va aprovar en sessió plenària una històrica declaració de sobirania i del dret a decidir del poble català. En ella s'hi va manifestar de manera solemne l'inici del «procés per a fer efectiu l'exercici del dret a decidir per tal que els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya puguin decidir llur futur polític col·lectiu», d'acord amb els principis de –deia la declaració–: sobirania –és a dir, el poble de Catalunya

té caràcter de subjecte polític–, legitimitat democràtica, transparència, diàleg, cohesió social, europeisme, legalitat, paper principal del Parlament i participació.

De manera incomprensible, el Govern espanyol va recórrer la declaració de sobirania davant el Tribunal Constitucional, que en va declarar la suspensió. Al marge de la decisió final que s'acabi prenent, el que és absurd i difícil d'entendre és que s'intenti anul·lar un posicionament polític, que trasllada la voluntat dels ciutadans de Catalunya d'exercir el seu dret a decidir per vies estrictament democràtiques. Com es pot invalidar una expressió democràtica? Vol dir que hem de deixar d'expressar i de dir el que pensem una gran majoria de catalanes i de catalans? Es pot invalidar una declaració que expressa un pensament pacífic i democràtic?

Posteriorment, el 13 de març d'enguany, el Parlament va aprovar per una majoria encara més àmplia una resolució en la qual instava el Govern –cito literalment– «a iniciar un diàleg amb el Govern de l'Estat per a fer possible la celebració d'una consulta als ciutadans de Catalunya per a decidir sobre el seu futur».

Així doncs, d'entrada el Parlament donava forma als objectius nacionals de la legislatura: posicionament polític a favor d'iniciar el procés per a la consulta i mandat al Govern per dialogar i negociar-lo amb el Govern espanyol.

En aquesta mateixa direcció, el Parlament va constituir el passat 1 de juliol la Comissió d'Estudi del Dret a Decidir, a proposta de cinc dels set grups d'aquesta cambra. I, en paral·lel i de manera complementària, hem treballat per un altre dels elements que al nostre entendre és fonamental: hem d'aconseguir que el procés sigui el més transversal possible i compti amb una majoria social al darrere, que pugui anar creixent; com més àmplia millor, ja que això és el que el farà incontestable.

Per aquest motiu, el 26 de juny es va constituir el Pacte nacional pel dret a decidir, amb l'objectiu de fer partícips del procés de l'exercici del dret a decidir la societat civil, les institucions més representatives del país, el món local i les forces polítiques que hi siguin favorables, més enllà de la seva posició final en el moment de la consulta.

La setmana passada el president Rigol va presentar públicament la proposta del que ha de ser el manifest a favor del dret a decidir, amb l'objectiu que en les properes setmanes tots els integrants del pacte el puguin subscriure, i evidenciar d'aquesta manera el compromís inequívoc i transversal que existeix al voltant d'aquest procés.

Per la seva part, el Govern va constituir el mes d'abril el Consell Assessor per la Transició Nacional. Integrat per catorze persones d'ampli i reconegut prestigi en l'àmbit universitari i professional, té l'encàrrec d'analitzar i preveure les grans decisions que haurà d'adoptar el Govern i les estructures d'estat de què haurà de disposar Catalunya en el cas d'esdevenir un nou estat.

És evident que estem abordant una etapa nova i sobre la qual mai s'havia treballat tan a fons i tan en detall, i també resulta evident que aquest és un procés

que hem de ser capaços de fer bé, amb rigor, seriositat i passos segurs. Així, doncs, la feina que faci aquest consell assessor serà molt útil per poder tenir un full de ruta clar de les decisions i elements que caldrà tenir en compte en el futur. En aquest sentit, el primer informe presentat pel consell, el passat 25 de juliol, aborda la consulta sobre el futur polític de Catalunya i presenta de forma argumentada i rigorosa les vies legals que permeten fer-la efectiva. Marcs legals per fer la consulta n'hi ha molts i diversos, però cal voluntat política per fer-ne ús.

No vull deixar de recordar que aquesta cambra està tramitant en aquest moment la proposició de llei de consultes, amb l'objectiu que sigui aprovada durant aquest any 2013. Val la pena posar de manifest que aquesta llei, que desenvolupa les competències que ens atorga l'Estatut d'autonomia, té un caràcter molt rellevant, ja que pot ser una de les vies legals, no l'única, a utilitzar per a la celebració de la consulta.

Finalment, i d'acord amb la resolució aprovada per aquest Parlament el mes de març i que abans els citava, el passat 26 de juliol vaig enviar una carta al president del Govern espanyol per manifestar-li de forma solemne quin és el sentir, la voluntat i el propòsit d'una majoria molt àmplia del poble de Catalunya. Aquesta no és altra que poder votar i poder decidir. En aquest sentit, l'emplaçava a iniciar un diàleg i una negociació per a la celebració d'una consulta de manera pactada amb els marcs legals que establíssim. Més enllà de la carta, aquesta voluntat de diàleg ja havia quedat manifestada en alguna trobada anterior amb el president Rajoy.

El president Rajoy va respondre el passat 14 de setembre a la carta que li vaig adreçar. La seva resposta se centrava en el que ell entén com una oferta de vies de diàleg i respecte al marc jurídic. El Govern que presideixo i jo mateix som i hem estat partidaris del màxim diàleg institucional i hem arribat a presentar fins a cinc vies legals possibles per a la realització de la consulta. No una, ni dues, ni tres, fins a cinc. Aprofitarem qualsevol escletxa de diàleg amb les institucions de l'Estat. Tanmateix, hi ha una pregunta clau que avui per avui no té resposta i que marca qualsevol procés de diàleg: accepta l'Estat espanyol una consulta a Catalunya per conèixer la voluntat del poble català sobre el futur polític del país? Si s'accepta aquest principi democràtic i es dona resposta a la voluntat molt majoritària de la societat catalana, aleshores caldrà negociar i acordar el marc legal per fer-ho possible. Ara bé, si no s'accepta el principi, aleshores què es pot negociar? Per molta bona voluntat que hi hagi per part nostra, què es pot negociar?

Per part del Govern de Catalunya, el full de ruta està clarament definit. A mode de recordatori, simplement de recordatori, voldria fer esment dels punts següents. Primer, la consulta s'ha de celebrar l'any 2014, tal com està acordat en el pacte de legislatura. Treballarem incansablement perquè sigui així. Segon, abans de final d'any concretarem la data, el contingut de la consulta –per tant, la pregunta– i el marc o marcs legals a utilitzar, atenent que n'hi ha cinc de possibles. La meua voluntat és que aquest triple acord sigui assolit entre

totes les formacions polítiques favorables al dret a decidir. Tercer, volem celebrar la consulta de manera acordada amb l'Estat o, com a mínim, en un marc de tolerància i, per tant, en absència de conflicte jurídic. Quart, si, malgrat la nostra inequívoca voluntat de diàleg i d'acord, cap negociació amb l'Estat és possible, estic disposat a utilitzar com a president tots els instruments democràtics i legals al meu abast a fi de facilitar que el poble de Catalunya pugui decidir lliurement el seu futur com a país, inclosa la convocatòria d'eleccions. No és l'escenari que desitjo, ni és el millor. Tanmateix, estic disposat a arribar fins a aquest punt, com a últim recurs –ho subratllo, com a últim recurs–, si es pretén silenciar la veu i impedir el vot de les catalanes i dels catalans.

Tot i que el procés polític en el qual Catalunya està immersa té una transcendència i una profunditat enormes, de gran calat, i acapara el màxim interès informatiu i mediàtic, no és ni de bon tros l'únic tema important que viu el nostre país i que ocupa el Govern, també ho vull deixar clar. Si el procés polític segueix el seu curs és perquè pot enfortir per molt de temps el nostre benestar col·lectiu. Entrem, doncs, en el segon eix del discurs: la sostenibilitat de les finances públiques. D'aquesta sostenibilitat en depenen la viabilitat de les polítiques públiques a Catalunya i, en conseqüència, els serveis públics, la cohesió social, la cohesió territorial, el futur de l'estat del benestar i els estímuls al creixement econòmic i a la creació d'ocupació. Ras i curt: la sostenibilitat de les finances de la Generalitat marca el model de país i el model de benestar. No és pas poca cosa.

Tots vostès saben que un debat de política general no es pot confondre amb un debat de pressupostos. També saben que, davant de la impossibilitat de fer el pressupost d'enguany, el Govern va decidir a l'agost prorrogar per al 2013 el pressupost de l'any anterior i començar a elaborar i tramitar el pressupost per al 2014, que es debatrà properament en aquest Parlament i que confio que s'aprovarà abans de finals d'any. Temps hi haurà, doncs, per al debat pressupostari detallat. Dit això, pertoca respondre breument la pregunta de per què s'ha decidit prorrogar el pressupost del 2013. El conseller d'Economia va comparèixer fa unes setmanes davant del Parlament per donar totes les explicacions pertinents. En resum, les raons de la pròrroga són dues.

La primera respon a la batalla que el nostre Govern va decidir emprendre per aconseguir un repartiment just i equitatiu del dèficit públic autoritzat a l'Estat espanyol. Coneixen la nostra teoria, inspirada, crec, en el sentit comú: si la despesa del conjunt de les autonomies representa una tercera part de la despesa pública de tot l'Estat, ens correspon també a les autonomies una tercera part del dèficit global. Lluny d'aquesta regla d'or, el Govern central havia assignat a les autonomies no una tercera part, com ens corresponia, sinó una sisena part. Aquesta era la situació de partida a principis del 2013: un escàndol i una presa de pèl. Gairebé tota la resta de les autonomies ho va acceptar i varen aprovar pressupostos. Pressupostos, sí, però convenientment maquillats, en alguns casos, amb tones de maquillatge.

Catalunya va dir que no. Ens vàrem plantar. Era més fàcil i més còmode abaixar el cap i fer uns pressupostos impossibles de complir o, pitjor encara, fer uns pressupostos que desmuntessin el model de benestar a Catalunya. Què ens haurien dit si haguéssim procedit així? En comptes de fer el que era fàcil, vàrem fer el que era difícil i arriscat: liderar una acció continuada per fer entendre que posar les autonomies contra les cordes en el tema del dèficit era posar la sanitat, l'ensenyament i els serveis socials al peu dels cavalls. També volíem fer entendre una altra cosa: que sí la Unió Europea reconeixia un dèficit clarament superior als estats que tenien un punt de sortida pitjor –cas d'Espanya–, també l'Estat espanyol havia de permetre un dèficit superior a les autonomies que tinguessin un punt de partida pitjor –cas de Catalunya.

Per cert, el nostre punt de partida pitjor coincidia amb el darrer balanç del segon Govern tripartit, corresponent al 2010, quan Catalunya va fer el doble de dèficit del que havia acordat amb l'Estat. I va fer el doble de dèficit quan Catalunya tenia, en aquells moments sí, una tercera part del dèficit que corresponia al conjunt de les administracions públiques de l'Estat espanyol, Catalunya i les altres autonomies. Desviació, el 2010, gairebé del cent per cent. Inaudít, però cert. La nostra batalla d'aquests set mesos ha donat fruits: de la sisena part del dèficit que teníem assignat a començaments d'any hem passat a una quarta part, no a la tercera, però a una quarta part. En diners, hem salvat en set mesos 1.800 milions d'euros. Equivalen a 5 milions per cada un dels 365 dies de l'any 2013. Són, per dir-ho clarament, 1.800 milions d'euros de menys retallades. Senyores i senyors diputats, no valen 1.800 milions d'euros de menys retallades una pròrroga de pressupostos?

La segona raó de la pròrroga de 2013 és més de procediment. El Govern central ens va comunicar la xifra definitiva a finals de juliol. Havien passat dos terços de l'any i no teníem temps material per tramitar els pressupostos de 2013, sobretot pel que fa a la política d'ingressos. Tot i que no havíem aconseguit el nostre objectiu sencer, havíem evitat un volum de retallades que hauria destrossat el model de benestar i hauria minvat encara més les retribucions dels servidors públics. Arribats a aquest punt, tot aconsellava la pròrroga. És el que hem fet, i recordo que tenim majoria en aquest Parlament per haver procedit així.

Permetin-me ara un flaix general sobre el marc pressupostari del 2014. La idea central és la següent: no podem, no podem gastar ni un euro més que el 2013 –ni un euro més que el 2013–, però tampoc en gastarem menys. Per tant, per primer cop en anys, preveiem que no hi haurà noves retallades. La següent idea que val la pena retenir és que si el Govern central ens assignés per al 2014 el dèficit que ens toca en justícia, és a dir, un terç del que la Unió Europea preveu per a Espanya, la Generalitat podria complir perfectament el dèficit assignat. Vist amb la perspectiva de fa només tres anys, gairebé un miracle.

I una darrera imatge a no perdre de vista: si l'Estat ens pagués solament el que ens deu per la clàusula de l'Estatut sobre les infraestructures, solament això, podríem complir, fins i tot, amb el dèficit injust que el ma-

teix Estat ens imposa per al 2014 equivalent a l'1 per cent del PIB. Conclusió de tot plegat: en els darrers tres anys la Generalitat ha fet tots els ajustos que estaven a la seva mà per adequar la despesa pública als temps i circumstàncies que la crisi i la política europea convinguuda per tots els estats –i subratllo la paraula «tots els estats»– han marcat i segueixen marcant.

L'altra conclusió és evident: el Govern i, en aquest cas, Convergència i Unió, han hagut d'assumir pràcticament en solitari tots els costos polítics de les retallades, els que ens corresponien per haver arribat al Govern en època de forta recessió i els que no ens corresponien perquè eren producte de la incapacitat del segon tripartit, per prendre decisions que requerissin cohesió interna o coratge polític. Una incapacitat que, per cert, i hi vull posar un èmfasi especial, va deixar la Generalitat en situació d'indefensió financera, que encara patim, i, en conseqüència, d'una dependència política del Govern central sense precedents des de la recuperació de l'autogovern. Encara és hora, i han passat tres anys, d'haver sentit alguna autocrítica davant d'un balanç tan negatiu com enverinat.

A tall de resum, i per entendre la magnitud de les decisions que ha hagut de prendre el Govern en els darrers tres anys, quedin-se amb els missatges següents. L'any 2010 la Generalitat va fer el doble de dèficit del que tenia acordat amb l'Estat. L'any 2012, el darrer, malgrat la dura i persistent recessió, el dèficit s'havia reduït en menys de la meitat. Uns el van multiplicar per dos; els altres l'hem dividit per dos.

La conseqüència directa dels dèficits acumulats és que el 2013 pagarem més del doble d'interessos financers que el 2010, més del doble. És a dir, dèficits descontrolats com el del 2010 no només comporten retallades doloroses, sinó que augmenten exponencialment els diners públics que van a parar a les entitats financeres i als mercats. Com es veu, una política molt progressista i d'esquerres.

Per tenir una idea aproximada del que això significa, pensin que els interessos financers que la Generalitat ha pagat en els darrers tres anys –més de 5.000 milions d'euros– superen àmpliament el pressupost del Departament d'Ensenyament, tripliquen el de Benestar Social i Família i multipliquen per vint-i-cinc el de Cultura. Per tant, dèficits descontrolats signifiquen interessos financers forassenyats que, al seu torn, es mengen com els tèrmits la substància de l'estat del benestar.

L'esforç de l'actual Govern per reequilibrar les finances públiques catalanes és ingent, dolorós i inajornable. Només en tres anys el pressupost de la Generalitat s'ha reduït un 20 per cent. N'han patit les conseqüències els treballadors públics, la inversió pública, el suport a l'economia productiva, les polítiques de seguretat, la política cultural i els serveis lligats al model de benestar, i també la relació amb les administracions locals. El pastís s'ha fet un 20 per cent més petit, però, en canvi, hem d'atendre més persones més necessitades i més obligacions de tota mena. I això només es pot fer amb una enorme responsabilitat i generositat dels treballadors públics i amb una alta consciència de la ciutadania sobre la precarietat dels nostres recursos públics.

Catalunya ha fet un esforç proporcionalment molt superior al que li correspondria tenint en compte el pes que té la seva despesa en el conjunt de la despesa de totes les administracions públiques, i també si s'anallitza només a nivell de les autonomies. En efecte, entre els anys 2010 i 2012 Catalunya, que representa el 17,5 per cent de tota la despesa que fan les autonomies, ha fet un 24,33 per cent de tot l'ajust autonòmic.

Vist des d'una altra perspectiva –i en aquest mateix període 2010-2012–, Catalunya, que només representa el 6 per cent de tota la despesa pública del conjunt de les administracions públiques de tot l'Estat espanyol –representem el 6 per cent–, ha fet el 17,3 per cent de l'ajust de totes les administracions públiques de l'Estat. El triple del que ens corresponia.

I, ho repeteixo, tot això ho hem hagut de fer, ho hem hagut de dur a terme en un escenari de recessió econòmica, amb una reducció de les transferències econòmiques provinents de l'Estat, sense que el mateix Estat ens reconegués i pagués els deutes, veient com els marges de relaxació dels dèficits concedits per Europa a Espanya es distribuïen de manera injusta entre l'Administració de l'Estat i les administracions autonòmiques i locals. La conseqüència d'aquesta distribució injusta és que, mentre la Generalitat en tres anys ha reduït la seva despesa departamental en un 20 per cent, i moltes autonomies han fet gairebé el mateix, el Govern de l'Estat no ho ha fet, ni de bon tros.

Molts es pregunten, després de tres anys, si aquest esforç ha valgut la pena. La resposta és que sí, perquè aquests esforços ens han permès assegurar la sostenibilitat de les finances públiques i, en conseqüència, poder garantir el nucli dur de les polítiques socials. El pastís, ho repeteixo, és un 20 per cent més petit ens agradi o no ens agradi, però la proporció de les polítiques socials és més gran que no pas era quan el pastís era més gros.

I, per finalitzar aquest segon gran eix de la meva intervenció, dir-los que a partir d'ara si aconseguim la definitiva estabilització de les finances públiques catalanes, i hi estem en camí, podrem anar triant els moments per anar revertint decisions doloroses que s'han anat prenent aquests anys. Aquests moments no han arribat encara, però esperem que arribin al més aviat possible.

Els posaré un exemple ben concret: al desembre de l'any passat el nostre Govern va aprovar per decret llei imposar un tribut sobre les entitats financeres que operen a Catalunya, en línia amb decisions preses en altres autonomies. Pocs dies després el Govern espanyol va fer el mateix: es va, diguem-ho així, apropiat de l'impost. Tenim dret, per tant, a una compensació per haver-lo aprovat abans. Doncs bé, si l'any que ve se'ns compensa aquest impost l'aplicarem a restituir la paga extra que els treballadors públics de la Generalitat han perdut temporalment. És un exemple gràfic de reversibilitat en una fase de major estabilitat i control de les finances públiques.

Tercer gran eix que els volia comentar de la meva intervenció. El primer, els ho recordo, era el procés polític; el segon, la sostenibilitat de les finances públiques; el tercer és l'acció de govern en l'àmbit de la reactiva-

ció econòmica, la millora de l'ocupació i el reforçament de l'estat del benestar.

Vull fer-los l'exposició de l'acció de govern i de la situació del país des de tres prismes diferents. En primer lloc, descriuré aquells àmbits en què considero que s'ha produït una inflexió amb relació a l'any passat, bé perquè han millorat, bé perquè progressen adequadament. En segon lloc, assenyalaré els aspectes en què necessitem començar a millorar, perquè no ho hem fet. I per últim, voldria assenyalar alguns projectes importants de país que defineixen reptes principals de futur que tenim per endavant. En cap cas s'ha d'entendre que aquests prismes que esmentaré són exhaustius, sinó que responen a un esforç de síntesi de cara al debat; òbviament, n'hi poden haver molts d'altres que vostès aniran traient en les seves intervencions.

Àmbits que van bé o que simplement milloren. N'he triat deu, que passo a descriure de manera condensada per no cansar-los amb llistes interminables de fets i de conceptes. El primer: acció exterior, en la seva vessant econòmica. Catalunya, el seu teixit productiu, els seus professionals, el seu teixit associatiu i les institucions públiques duen a terme un encomiable, tenaç, necessari i reeixit procés d'internacionalització i d'obertura al món. Les exportacions segueixen creixent, per quart any consecutiu. Catalunya ja ven més fora d'Espanya que no pas dins, la nostra economia ja depèn més del món que del mercat espanyol. Cal seguir per aquest bon camí. Les empreses catalanes exportadores ja se situen en les 46.200 –2.700 més que l'any anterior: s'ha assolit una xifra rècord– i, de fet, cada vegada són més les empreses que exporten de manera regular. En aquests moments ja són més de 14.000 que ho fan regularment. Els nostres mercats es van diversificant i n'obrim de nous.

Un altre aspecte de l'acció exterior que funciona bé és la inversió estrangera. Malgrat la crisi, Catalunya continua sent atractiva per a la captació d'inversió estrangera. Segons la base de dades del Financial Times Group, l'any 2012 vàrem atraure projectes d'inversió internacional per un import de 2.247 milions d'euros, projectes que duïen 8.323 llocs de treball associats. Dins de l'Europa continental, al marge del Regne Unit, cap altra regió va superar aquestes xifres. Aquesta mateixa base de dades, referida ara al primer semestre del 2013, identifica projectes d'inversió per un import de 1.900 milions d'euros –primer semestre del 2013, segona posició en el rànquing europeu–, i amb 4.000 llocs de treball associats –tercera posició en el rànquing europeu. No és gens sobrer subratllar aquest bon comportament de la inversió estrangera en un moment en què s'aïregen polèmiques interessades i partidistes sobre el nostre atractiu com a destí inversor.

Per tant, el programa «Invest in Catalonia» continuarà sent prioritari, el reforçarem amb una major capacitat d'oferta de sòl i serveis associats i l'ampliarem cap a l'interior perquè estimuli la inversió autòctona a més de captar-ne d'estrangera.

La bona marxa de l'acció exterior de Catalunya es completa amb el turisme. L'estratègia del Govern en política turística és la d'aprofitar l'èxit que tenim com a

destinació turística per consolidar el sector com a veritable tractor de l'economia catalana i per convertir-nos en una destinació turística de projecció mundial.

Tot i que continua augmentant el nombre de turistes estrangers que visiten Catalunya –al primer semestre del 2013 han augmentat un 5,7 per cent respecte del primer semestre del 2012–, hem de dir clarament que el nostre objectiu no és batre cada any el rècord de turistes. El nostre repte no és l'increment de la xifra de turistes que vénen, sinó l'increment dels ingressos per càpita que aquests generen. En aquest aspecte les dades també són positives: el primer semestre d'enguany el turisme estranger ens ha proporcionat un 10,3 per cent més d'ingressos que el primer semestre de l'any passat. Són xifres contundents i esperançadores. A aquest fet ens hi ajuda la potent marca que representa la capital del país, la marca Barcelona. Per primera vegada Barcelona s'ha situat entre les deu ciutats del món amb més turistes estrangers. No en va durant els primers sis mesos d'aquest 2013 Barcelona ha rebut més d'1 milió de creueristes, un 18,4 per cent més que l'any passat, i s'ha convertit en una de les ciutats més atractives per a la celebració de fires, congressos i reunions empresarials i professionals de caràcter internacional.

Els darrers mesos hem presentat el Pla estratègic de turisme de Catalunya i el Pla de màrqueting turístic de Catalunya 2013-2016 i hem aplicat la taxa turística amb bons resultats i amb molt bona col·laboració del sector.

La projecció de Catalunya al món també té, tanmateix, una dimensió cultural cada cop més reeixida. Catalunya ha sabut projectar-se i singularitzar-se a nivell internacional com un país imaginatiu, creatiu, divers, tolerant, amb una cultura i una llengua pròpies. La cultura és per a Catalunya estratègica, i ho és perquè configura de forma dinàmica la identitat nacional, perquè és el suport i el vehicle de la creativitat i l'expressivitat, perquè garanteix i referma la cohesió i el benestar social, perquè constitueix la civilitat i la convivència democràtica, perquè cal consolidar i, on sigui possible, augmentar un sector de futur fonamentat en el coneixement que contribueix al progrés econòmic i a l'ocupació, perquè Catalunya s'ha guanyat una determinada imatge al món.

Posaré alguns exemples. L'expectació que generen els nostres artistes allà on s'exposen: Dalí, segona exposició més visitada en la història del Pompidou; Miró, sisena exposició –sobre cinquanta-set– més visitada des de l'obertura de la Tate Modern l'any 2000, i una de les exposicions més populars dels darrers anys a la National Gallery of Art de Washington. La presència al Saló del Llibre de París: vint-i-quatre autors presents; en només tres dies, més de dos mil visitants. Les participacions catalanes a les biennals d'art i d'arquitectura de Venècia, que van situar els nostres pavellons entre els més recomanats. La cuina catalana i els seus cuiners segueixen sent un dels grans referents de lideratge mundial. I en diferents disciplines, els esportistes catalans, fruit del treball de clubs, federacions i centres de tecnificació, excel·leixen a nivell internacional.

Tenim el nombre més elevat de parlants que ha tingut mai el català, una capacitat d'atracció que genera nous parlants que no la tenen com a llengua habitual, i una

presència creixent a Internet. Tenim l'ambició necessària per tal que el català tingui la presència que li correspon, per això lluitarem amb força per tal que la realitat de la llengua catalana sigui cada cop més coneguda i reconeguda per la comunitat europea i internacional.

La cultura és progrés en si mateixa: un país culte i creatiu prospera millor; un país culte és un país preparat i més fort davant de les dificultats i els desafiaments; un país culte és un país més democràtic, més obert, més respectuós i més tolerant, més competitiu, més europeu i més rellevant en el context global.

Segon tema que entenc que té una millora: l'aturada de la destrucció d'ocupació. Aquesta és la dada principal, la més important de totes, la més esperada, i és que els darrers mesos estem veient una sèrie d'indicis que ens porten a pensar que en matèria de destrucció d'ocupació hem tocat fons. Així, el passat mes de juliol vam tenir, per primer cop en setanta-dos mesos, una reducció d'any a any de l'atur registrat. La millor dada dels darrers sis anys. Durant el mes d'agost aquesta tendència ha continuat i s'ha intensificat fins a arribar a l'1,8 per cent de reducció en termes d'any a any; el millor agost des de l'any 2000. I tots els indicis porten a dir que el mes de setembre passarà més o menys el mateix. Estem, doncs, davant d'un canvi de tendència pel que fa a la destrucció de llocs de treball? Potser és aviat per dir-ho amb rotunditat, però hi ha indicis positius.

Tercer gran bloc on hi ha una millora: millora dels resultats escolars i reducció de l'abandonament escolar prematur. La lluita contra el fracàs escolar comença a donar els seus fruits. Els donaré dades: el curs 2008-2009, el percentatge d'alumnes que es graduaven de l'ESO no arribava al 82 per cent mentre que els alumnes que acabaven el batxillerat era del 78,7 per cent; el curs 2011-2012, ja són el 85 per cent –tres punts més– els alumnes que es graduen de l'ESO, i el 83 i mig per cent els alumnes que es graduen de batxillerat –cinc punts més. Per tant, millor rendiment i més èxit escolar. La taxa d'abandonament escolar prematur ha anat baixant des del 33,2 per cent de l'any 2008 fins a situar-se per sota del 24 per cent l'any 2012. Estem per sota de la mitjana espanyola, que és del 24,9 per cent, però lluny –també ho vull subratllar– del 12,9 per cent d'abandonament escolar prematur de la Unió Europea –molt lluny. Ens hem fixat un objectiu del 15 per cent per a l'any 2018; amb la tendència actual hi podem arribar. Tant a quart d'ESO com a sisè de primària, el percentatge d'alumnes amb baix rendiment en competències bàsiques ha disminuït mentre que els alumnes amb un alt rendiment en aquestes proves ha augmentat.

Els alumnes catalans han millorat, doncs, els seus resultats, i això ha estat possible gràcies a l'aplicació de mesures com les següents: el desplegament de les competències bàsiques al currículum de primària i secundària en l'àmbit lingüístic i matemàtic; l'impuls de la lectura en més de set-cents centres implicats en el programa; l'augment de les hores lectives de matemàtiques a segon i quart d'ESO, setanta hores lectives més de matemàtiques al llarg de l'etapa; el manteniment de les proves extraordinàries d'avaluació al setembre, tant a ESO com a batxillerat; l'optimització de les matèries

optatives, incidint en la necessitat que es destinin a reforçar o ampliar altres matèries curriculars; i sobretot, en primer lloc, encara que sigui citat en l'últim, la implicació de les famílies i del professorat en la millora acadèmica.

El quart àmbit que significa una millora es refereix a alguns paràmetres de salut. En primer lloc m'agradaria destacar una cosa que avui té encara més valor: a Catalunya, cap persona queda exclosa del sistema sanitari públic. Aquesta ha estat una decisió volguda del Govern català, superant l'establert per la normativa espanyola, que preveu l'exclusió d'una part dels ciutadans de la sanitat pública. En l'àmbit de salut, el Govern ha procurat fer les coses de manera diferent, aplicant una gestió més eficient que optimitzi els recursos, mantingui els nivells d'atenció i millori alguns resultats. Els resultats ens avalen, com ho demostra, per exemple, que l'Organització Mundial de la Salut destaca en un dels seus informes les mesures preses a Catalunya per assegurar la sostenibilitat del nostre sistema de salut com exemple de mesures eficients en gestió sanitària a Europa. De fet, en aquest informe tots els exemples que se citen referents a l'Estat espanyol són referències, experiències a Catalunya. En la línia de la millora, han augmentat els pacients inclosos en el circuit de diagnòstic ràpid del càncer –un 6,4 per cent respecte al 2011– i més del 60 per cent han iniciat el tractament abans de trenta dies després del diagnòstic. El Programa de prevenció i atenció a la cronicitat ha permès reduir la taxa de reingressos hospitalaris en insuficiència cardíaca crònica i en malaltia pulmonar obstructiva crònica. Les reclamacions sobre el tracte rebut han baixat un 9 per cent i l'índex de satisfacció de l'usuari es manté en el 8,1 sobre 10 –8,1 sobre 10.

Cinquè àmbit on s'està produint una millora: la política de recerca i d'universitats. Tot i la intensa reducció de les partides pressupostàries de l'Estat, la recerca, el desenvolupament i la innovació es consoliden a Catalunya. Tenim un bon model de recerca científica, com ho demostra la capacitat dels investigadors catalans per captar fons europeus i mundials, la presència de centres de recerca catalans en rànquings internacionals i el volum de publicacions científiques amb aportacions catalanes. Vull destacar que el bon funcionament d'aquest model és fruit de la feina feta durant els darrers quinze anys sobre uns principis compartits per la pràctica totalitat de les forces polítiques que avui som aquí, que han permès consolidar un sistema d'universitats, centres de recerca i instal·lacions científiques d'alt nivell i amb una política de recerca i innovació continuada que té com a denominador comú l'excel·lència, l'obertura i la flexibilitat.

Catalunya se situa com a tercer país de la Unió Europea en nombre de concessions per milió d'habitants en la prestigiosa convocatòria del Consell Europeu de Recerca, rebent en aquest àmbit el 60 per cent dels ajuts concedits en matèria de recerca a nivell de tot l'Estat. Grans resultats, doncs. Mentre representem un 1 i mig per cent de la població europea –1 i mig– els nostres investigadors publiquen el 3 per cent dels articles científics que es fan a Europa i la seva captació de projectes competitiu en peu d'igualtat amb la resta del

continent és un 50 per cent superior a la que ens correspondria com a població. Aquest èxit ha estat possible gràcies al sistema de centres CERCA, al Programa de captació i retenció de talent, ICREA, i a la construcció en el territori d'unes infraestructures singulars amb capacitat vertebradora. A partir d'aquí, l'estratègia de futur ve marcada per un gran esforç que caldrà fer per mantenir el que tenim i utilitzar-ho de base per fer el gran salt en la transferència de valor a la societat, molt especialment la transferència de coneixement al món empresarial, i d'aquí a la creació d'ocupació. La ciència pot ser un dels motors més dinàmics i sòlids per al futur proper de l'economia catalana.

En l'àmbit universitari també s'està fent –crec– bona feina. Hem reestructurat l'oferta universitària per fer-la més eficient i de més qualitat i hem fet possible, malgrat les dificultats de l'entorn, mantenir l'accessibilitat i la universalitat de la universitat pública. Durant el curs passat, 2012-2013, malgrat l'inevitable increment dels preus dels crèdits –les matrícules–, es van mantenir estables les matriculacions a les universitats catalanes. En aquest curs 2013-2014, per primera vegada es mantenen els preus dels crèdits universitaris per als estudis de grau i es destinaran 30 milions d'euros a beques Equitat. En concret, aquest curs s'amplia un 5 per cent els trams de renda familiar computable i de patrimoni de la unitat familiar per tal que les beques Equitat arribin a més estudiants. Ningú ha de quedar fora de la universitat, per tant, per motius econòmics.

En captació de talent, hem dut a terme la primera convocatòria internacional del Programa Serra Húnter per a la contractació sota criteris d'excel·lència internacional de personal acadèmic permanent a les universitats catalanes. Hem convocat 75 places, a les quals s'han presentat, de tot arreu, 740 sol·licituds. La Universitat Autònoma de Barcelona és considerada la millor universitat estatal, segons el rànquing del Times Higher Education, 100 sobre 50, que classifica les millors universitats del món amb menys de cinquanta anys d'història. La Universitat de Barcelona lidera també les universitats espanyoles en dos dels més prestigiosos rànquings internacionals, el de Leiden i el de l'URAP, rànquing universitari sobre actuació acadèmica.

Un altre gran tema que creiem que millora en alguns aspectes: algunes polítiques de benestar. Una de les fites principals ha estat la signatura del Pacte per a la Infància el passat 19 de juliol, per més de seixant-nou entitats. S'ha treballat en estreta col·laboració amb les entitats i és un compromís de tota la societat de fer passes endavant en favor de la infància per fer que guanyi centralitat i sigui més visible a la nostra societat. Aquest pacte és un salt qualitatiu en les polítiques d'infància, un projecte ambiciós que no només ha de donar eines per a protegir i atendre aquest col·lectiu en situació de risc o desemparament, sinó que inclou mesures de prevenció, foment de la participació i promoció dels drets, deures i oportunitats dels infants i adolescents.

Un segon element a destacar en aquest àmbit de les polítiques de benestar és l'esforç per garantir el sistema de prestacions i ajuts per a aquelles persones i

famílies en situació de major vulnerabilitat per cobrir les seves necessitats bàsiques. Quan ha sigut necessari, s'ha concertat amb iniciatives conjuntes entre els ajuntaments, la Generalitat i les entitats distribuïdores d'aliments, com la Taula de Distribució Solidària. En la mateixa línia s'ha fet efectiva la signatura del contracte programa de serveis socials amb els ens locals, mantenint la partida pressupostària, 183 milions d'euros, com un instrument de cooperació i col·laboració amb els ajuntaments, consells comarcals i altres entitats supramunicipals que finança per atendre, entre d'altres, serveis socials bàsics com atenció domiciliària, equips bàsics d'atenció social, centres oberts per a infants i adolescents, les ajudes d'urgència social per atendre les despeses bàsiques de la llar i dels aliments o els serveis socials especialitzats a famílies amb infants de curta edat, gent gran, persones amb discapacitats, infants i adolescents, persones amb problemes de drogodependències, etcètera. No cal recordar que, en època de fortes restriccions com estem vivint, tot programa que manté, com aquest, la seva dotació econòmica significa una prioritat molt destacada.

Un altre àmbit on crec que es produeix una millora: reducció del sector públic de la Generalitat –consorcis, empreses, etcètera. Quan vàrem assumir la funció de Govern a principis del 2011, hi havia 273 entitats de la Generalitat amb participació majoritària. A data d'avui, aquesta xifra s'ha reduït fins a 235 –un 14 per cent menys– i s'està tramitant actualment prop d'una cinquantena d'operacions que ens permetran a principis de l'any vinent assolir el 30 per cent de la reducció del sector públic, reduint el nombre d'entitats fins a les 191. En poc més de tres anys, haurem superat l'objectiu que ens havíem marcat per a una legislatura sencera.

Un altre àmbit de millora: alguns indicadors en seguretat i justícia. En els últims anys, i malgrat la situació de crisi, es manté estable la percepció de seguretat ciutadana entre la població, i amb les dades de què disposem millora la seguretat en diferents àmbits. Segons l'enquesta de seguretat pública de Catalunya, amb dades del 2012, puja per tercer any consecutiu la percepció de seguretat; es redueix el nombre d'homicidis –87 l'any 2010, 81 el 2011, 75 el 2012– i disminueix un 50 per cent la prostitució a les carreteres catalanes. També millora la seguretat viària, amb una tendència decreixent del nombre de morts a les carreteres des de l'any 2007. Amb dades de gener a agost, passa de 227 morts el 2007 a 100 persones desgraciadament mortes en el que va del 2013. Dades de gener a agost, una reducció progressiva i molt significativa. Pel que fa als accidents laborals, s'han anat reduint progressivament els darreres anys, passant d'un índex d'accidents laborals amb baixa per cada mil treballadors, de 53 el 2008 a 30 el 2012. Pel que fa als accidents mortals, la xifra ha passat de 3,76 per mil a 2,77 per mil.

Algunes millores s'estenen també al camp de la justícia, com per exemple el programa que possibilita la presentació de més de 100.000 demandes civils i altres escrits via telemàtica a tots els òrgans judicials catalans. Es tracta d'una novetat reconeguda a tot l'Estat. I en el mateix sentit de lideratge, Catalunya és capda-

vantera en la implementació de la nova Oficina Judicial i el Programa d'expedient electrònic.

Els dos últims àmbits que cito com una millora –torno a recordar que no és una llista exhaustiva–: la bona evolució de les activitats agràries en general. També les infraestructures i les inversions en el món rural són cabdals, i en aquest sentit el Govern ha aprovat l'Avantprojecte de llei del sòl agrari per tal de garantir l'eficàcia de l'activitat productiva dels espais agraris. La indústria agroalimentària és un dels sectors estratègics del país, i el Govern aposta decididament pel seu impuls. Durant el 2013, el Govern ha fixat les prioritats per als més de 350 milions d'euros en ajuts al sector agrari i ramader, i seguirà vetllant per la defensa del sector català en el marc de la reforma de la política agrària comunitària. Estem elaborant el nou Programa de desenvolupament rural 2014-2020, i hem aprovat ja el Pla estratègic de la recerca, el desenvolupament i la innovació del sector agroalimentari. Tot això, per millorar la competitivitat internacional d'un sector que està evolucionant de manera francament positiva, i per fer més atractiu el món agrari per a la gent jove. Vull recordar que durant dos anys consecutius el Govern de la Generalitat ha aconseguit avançar el pagament de la PAC als pagesos i ramaders catalans, i ja els anuncio que en les properes setmanes procedirem al pagament dels 135 milions d'euros corresponents a la campanya del 2013.

L'últim tema on s'identifica una millora d'aquesta llista no exhaustiva: intensificació de l'accés de les famílies a l'habitatge. Tot i la delicada situació que viuen moltes famílies i joves, tant pel que fa referència a la pèrdua del propi habitatge com a la dificultat d'accés, en aquest àmbit hi ha una destacable acció de govern que voldria posar en relleu. El Govern de la Generalitat ha pres la decisió de destinar 200 milions d'euros en quatre anys als programes socials d'habitatge, i fer possible que 32.000 famílies amb risc d'exclusió residencial rebin, dins del 2013, un suport directe d'alguns dels programes socials de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya; que 24.000 famílies més ja siguin usuàries dels pisos del parc públic d'habitatge o bé hagin accedit a un habitatge captat del mercat privat a través de les borses d'habitatge implantades en el territori, i que un total de 18.000 llars tinguin una prestació d'ajut al pagament del lloguer.

En el darrer any i mig –divuit mesos– haurem lliurat més de 4.500 habitatges, i durant aquest any 2013 el 15 per cent dels usuaris del parc públic d'habitatge –unes 2.000 famílies– rebran un ajut suplementari per pagar el lloguer d'aquests habitatges, que ja *per se* tenen uns lloguers reduïts. Per poder ampliar el parc públic d'habitatge s'ha fet un esforç important per reduir el nombre d'habitatges buits propietat de la Generalitat de Catalunya, a través d'un pla de xoc que ha permès reconvertir els habitatges de compra a lloguer amb opció de compra, rebaixar els preus dels lloguers en un 25 per cent de mitjana i instaurar un règim d'adjudicacions més àgil, amb convocatòries permanentment obertes.

A l'inici del 2011 els habitatges buits eren 3.264, i en l'actualitat són al voltant de 1.260, ubicats majoritàriament en municipis sense demanda acreditada –2.000 habitatges públics, per tant, que eren buits i ara, gaire-

bé tres anys després, estan ocupats. Per pal·liar el drama dels desnonaments calen instruments de reacció immediata, i per això el Govern ha posat en funcionament una línia d'ajuts per a famílies que han patit la pèrdua del seu primer habitatge per impossibilitat de pagar-lo. Fruit d'aquests programes d'actuació immediata, puc anunciar-los que al llarg d'aquest any i amb dades de 15 de setembre –molt recents–, hem evitat un total de 1.914 desnonaments a tot Catalunya. Això suposa que hem evitat un 30 per cent més de desnonaments que al mateix període de l'any 2012.

Tancat aquest capítol d'àrees que entenc que milloren –i he intentat aportar dades que són contrastables–, entrem ara en exemples d'àmbits en què no aconseguim millorar prou, o en què fins i tot empitjorem. També n'he triat deu, com en l'apartat anterior. El primer: persones en risc de pobresa. L'increment del risc de pobresa és la realitat més punyent de la crisi. És el rostre de les persones amb majors dificultats. Sense cap mena de dubte, és el principal repte que tenim, no només com a Govern sinó com a país i com a societat. Dit això, m'agradaria indicar-los que la pobresa té elements estructurals, i no només és fruit de la crisi que vivim. En efecte, l'any 2011, en plena crisi, el risc de pobresa a Catalunya afectava el 19,1 per cent de la població catalana. Però el 2006 –en plena expansió–, era el 19 per cent. Atenció, per tant, com abordem i jutgem el problema, i com enfoquem el repte. En qualsevol cas, la xifra de pobresa segueix sent molt alta a Catalunya. No voler veure-ho seria una irresponsabilitat, i no fer res encara ho seria més. Durant aquest 2013, el Govern destinarà més de 480 milions d'euros a la lluita contra la pobresa i l'exclusió social. Aquest pressupost és dels pocs –dels molt pocs– que no ha disminuït.

En l'àmbit legislatiu, hem iniciat la tramitació de la llei marc de la protecció social, que pretén blindar el nostre estat del benestar i prioritzar el manteniment de la cohesió social del país en l'actual context de crisi. També dotem enguany el món local amb 183 milions d'euros per tal de finançar serveis socials bàsics especialitzats, la lluita contra la pobresa, els programes de reforç a la cohesió social i la promoció de la igualtat.

Aquest 2013 finalitzarem –espero i confio– l'elaboració del Pacte per a la lluita contra la pobresa a Catalunya, que inclourà, un cop revisades i actualitzades, les mesures previstes al document de lluita contra la pobresa i per a la inclusió social a Catalunya, que formaran l'eix central del pla d'acció –la gran majoria d'aquestes mesures, ja iniciades.

Hem garantit la màxima cobertura de les beques escolars per a infants i adolescents per assegurar l'alimentació bàsica durant el període no lectiu. De cara a aquest curs que comencem, hem incrementat les beques menjador amb una previsió de 34 milions d'euros per tal de garantir que tots els alumnes amb privació alimentària tinguin una beca.

Segon gran àmbit on no anem bé: un atur juvenil massa elevat. La taxa d'atur entre els joves de setze a vint-i-quatre anys, durant el segon trimestre del 2013, és del 53,9 per cent, segons l'Enquesta de població activa. Això vol dir que dels prop de 294.000 joves que

són actius, 158.000 no troben feina. És una dada contundent. Cal tenir en compte que aquest és un problema comú a tot Europa, dissortadament. L'atur juvenil normalment dobla l'atur general als països de la Unió Europea. Tenint en compte que tant a Espanya com a Catalunya la taxa d'atur és molt més elevada, l'atur juvenil segueix la mateixa correlació. Celebrem que la Unió Europea hagi previst una estratègia pròpia per a l'ocupació juvenil, ja era hora. Confiem que el repartiment dels fons europeus que rebrà Espanya per combatre l'atur juvenil siguin distribuïts amb criteris proporcionals a la taxa de desocupació juvenil.

Mentre arriben aquests nous recursos europeus, el Govern ha aprovat el programa Inserjoves, adreçat a persones en atur menors de trenta anys i a estudiants, la majoria dels quals combinen formació i contractació. Calculem que aquest programa beneficiarà directament més de 33.000 joves. I hem garantit que d'aquests, 3.607 accedeixin a un contracte de treball a través dels programes del Servei d'Ocupació de Catalunya «Joves per l'ocupació» o «Fem ocupació per a joves».

Confiem poder incrementar aquesta xifra de beneficiaris gràcies a la reserva d'un 25 per cent de les places en la resta de programes del Servei d'Ocupació de Catalunya, la qual cosa hauria de permetre que a finals d'any –d'aquest any– un 50 per cent dels joves aturats –de tots els nivells acadèmics– accedeixi a l'anomenada «garantia juvenil», promoguda per la Comissió Europea i que comporta que qualsevol persona entre setze i vint-i-quatre anys en situació d'atur hagi d'accedir a una oferta formativa, de pràctiques o laboral en un període màxim de quatre anys.

A aquestes dues mesures que els he comentat per lluitar contra l'atur juvenil, el Govern hi destinarà 50 milions d'euros. A aquesta mesura s'hi ha d'afegir la resta de programes que el Servei d'Ocupació de Catalunya ja aplica per als joves, tant en l'àmbit de l'orientació com en el de la formació.

Un tercer gran tema on no anem bé: lluita contra l'atur de llarga durada i majors de quaranta-cinc anys. Un altre dels elements més preocupants és que, de les persones que busquen feina, segons l'EPA unes 510.000 persones aproximadament fa més d'un any que es troben a l'atur. Això significa un 58,4 per cent de les persones que estan a l'atur; fa més d'un any que estan aturades. I un percentatge molt elevat d'aquestes té més de quaranta-cinc anys. Per ajudar aquestes persones, a banda dels programes tradicionals del Servei d'Ocupació de Catalunya, s'ha impulsat el programa de col·laboració entre el SOC i les agències de col·locació. A partir d'ara les oficines de treball podran derivar aturats de més de trenta anys, o en situació d'atur de llarga durada a les agències de col·locació amb què la Generalitat hagi signat un conveni. Aquestes agències rebran un màxim de 1.200 euros de subvenció per cada persona inserida de nou en el mercat laboral i que es mantingui contractada mig any després.

El Govern destinarà prop de 170 milions d'euros en diferents programes de formació i de polítiques actives d'ocupació, amb l'objectiu de beneficiar directament més de 418.000 persones aturades. Aquests fons,

però, encara estan bloquejats a la taula del ministre d'Hisenda. I som a 25 de setembre. L'any passat es van desbloquejar el 27 de desembre. Sembla broma –sembla broma–, però és real.

Un altre àmbit en el qual no millorem prou, o no millorem prou del tot: la protecció a la dependència; el problema d'una llei mal dissenyada des de l'inici. Una llei que ha anat a pitjor amb la gestió que els successius governs espanyols, primer del Partit Socialista i després del PP, han fet del seu contingut. Un recordatori: la llei deia, i diu –i diu– que la dependència es financiarà a parts iguals entre l'Estat i les administracions autonòmiques. Això ho diu la llei, la llei estatal. Quin ha estat el resultat? Doncs que l'any 2012 –i no és el primer any– la Generalitat ha suportat el 79,12 per cent del finançament de la dependència, mentre que l'Estat només n'ha assumit el 20,88 per cent. Una deslleialtat institucional immensa, que colpeja persones vulnerables i molt necessitades. Tot i així, i amb totes les complicacions que l'Estat ens posa en un àmbit tan prioritari com és el de la dependència, hem aconseguit que un 10 per cent més de beneficiaris hagin pogut accedir a les prestacions en els últims dotze mesos –al conjunt de l'Estat ha baixat el nombre de beneficiaris un 1,37 per cent– i és a Catalunya on més s'ha reduït l'espera per rebre ajuts socials.

És suficient? No. Però crec que és important reconèixer la tasca que s'ha dut a terme per poder fer front a aquestes prestacions, tenint en compte la manca de recursos de què hem disposat i que ens pertoquen segons llei, que, evidentment, s'incompleix per part del Govern espanyol.

Un altre àmbit en el qual tampoc millorem prou: creixement de les llistes d'espera per a intervencions quirúrgiques no urgents. Les mesures d'eficiència i d'equilibri pressupostari han permès assegurar la sostenibilitat del sistema sanitari i garantir l'atenció a la població. Això ha requerit una priorització i ha fet que, tal com vàrem anunciar, s'incrementessin les llistes d'espera per a intervencions quirúrgiques no urgents durant l'any 2011.

Tot i que l'any 2012 es va revertir en part aquest creixement, aquest és un àmbit en el qual hem de seguir treballant per millorar. Així, el Pla d'atenció als malalts crònics ens ha de permetre controlar millor aquests malalts, evitar que empitjorin i hagin d'ingressar als hospitals i destinar aquests recursos sobrants, si se'n pot dir així, a intervencions quirúrgiques d'altres pacients que ho requereixen.

Un altre àmbit que no va bé: insuficient coneixement de l'anglès i de llengües estrangeres. Un bon nivell de llengües estrangeres, i de l'anglès en particular, és fonamental per a l'èxit i la projecció d'un país com Catalunya. En les proves de competències bàsiques dels alumnes de sisè de primària i de quart d'ESO, els resultats d'anglès no milloren com en la resta d'àrees: milloren en català, milloren en castellà –milloren en castellà; milloren en català– i milloren en matemàtiques.

En concret, a sisè de primària el percentatge d'alumnes amb baix nivell d'anglès es situa encara en el 27,4 per cent, i el d'alumnes amb alt nivell arriba al 32,3

per cent; però aquests resultats no són equiparables a la resta de matèries. Aquests resultats ens han d'empènyer a fer les coses de manera diferent. Concretament en aquest nou curs es sumaran 52 centres als prop de 1.400 que imparteixen continguts curriculars en anglès.

Un altre àmbit que no va bé: retards en els pagaments a proveïdors. Els problemes de tresoreria que ens afecten, fruit de l'actual tancament dels mercats, d'un model de finançament que deixa la clau de la caixa en mans del Govern central i de la situació de dèficit fiscal que ens impedeix disposar del conjunt de recursos que Catalunya genera, provoquen que tinguem problemes excessius d'endarreriment en els pagaments a proveïdors, proveïdors que poden ser tan sensibles com els hospitals o residències concertades, les farmàcies, les entitats del tercer sector social o moltes petites i mitjanes empreses.

Hem instat el Govern de l'Estat a posar en marxa mecanismes de pagament com l'ICO Proveedores, que, juntament amb el Fondo de liquidez autonómico, el FLA, constitueixen solucions transitòries –transitòries– al problema. Un tracte fiscal just, juntament amb el compliment de les obligacions de l'Estat amb Catalunya en matèria econòmica des del punt de vista de la lleialtat institucional, posarien fi a aquesta situació injusta i no desitjada per ningú. En aquest terreny, el Govern reconeix que els ajuntaments i els ens locals del país estan assumint una part significativa del retard en els pagaments: tenim, a dia d'avui, un deute amb ells d'uns 600 milions d'euros que, en part –només en part–, liquidarem abans de final d'any.

Un altre punt que no va bé: davallada de la inversió pública. Un dels principals impactes causats per la crisi ha estat la pràctica desaparició de la inversió pública nova. Sóc conscient que no podem mantenir aquesta realitat massa temps, però no és menys cert que en un moment en què calia establir prioritats clares altres elements més sensibles, com són les polítiques socials, han passat per davant de la inversió en obra pública. Segons dades de la Cambra Oficial de Contractistes d'Obra de Catalunya, la licitació d'obra pública i edificació a Catalunya ha caigut un 90 per cent des del seu màxim històric l'any 2008. Si tenim en compte únicament la licitació feta per la Generalitat, la caiguda és encara més dràstica: el 2012 es va licitar el 5 per cent del que es va licitar el 2008. Afortunadament, i sobretot per l'esforç del món local, aquesta tendència negativa es comença a revertir aquest any 2013, però som on som.

En la davallada dràstica de la nova inversió no només hi pesa la recessió, sinó també el que ara ens toca pagar, inversions fetes en anys anteriors però totes a crèdit. L'enorme factura que impliquen aquests finançaments anomenats «diferits», un 40 per cent del pressupost del Departament de Territori i Sostenibilitat per al 2012 i un global de més de 8.000 milions d'euros a pagar fins a l'any 2041, deixen poc marge pressupostari al Govern per impulsar noves inversions en les condicions actuals. Això ha comportat l'aturada, revisió i prioritització de molts dels projectes que estaven en marxa o s'havien d'iniciar i procedia una revisió de costos per evitar obres desproporcionades d'altres temps i prioritzar

aquelles inversions que poden millorar la competitivitat i la cohesió social del país en el seu conjunt.

Deixin-me donar-los tres exemples d'obres que s'han repensat per treure'n el màxim profit: la línia 9 del metro, el Segarra-Garrigues –el canal Segarra-Garrigues– i l'ampliació dels Ferrocarrils de la Generalitat a Terrassa i Sabadell. En el primer cas, línia 9, s'ha hagut de deixar la construcció del tram central per més endavant, però s'ha prioritzat la posada en servei del ramal entre l'aeroport i l'estació de Collblanc, un tram estratègic que permetrà accedir a la fira i a l'aeroport des del centre de la ciutat de Barcelona. També en el cas del canal Segarra-Garrigues, una infraestructura important per a l'economia de les terres de Lleida, s'ha anat endavant amb l'obra acabant amb les extremes dificultats financeres que pesaven sobre ella i prioritzant les inversions per posar noves terres en regadiu. El tercer cas, en el tercer cas, s'ha prioritzat la inversió en transport públic al Vallès Occidental.

Un altre tema que tampoc va bé: reactivar el crèdit a les empreses. Aquest és un dels elements claus per sortir de la crisi i, malgrat això, el crèdit a l'activitat productiva va caient en termes interanuals, any a any, des de la meitat del 2009, ja fa quatre anys. Com estem actuant tot i els limitats instruments de què disposem? Durant el 2013 l'Institut Català de Finances ha impulsat una línia de préstecs a petites i mitjanes empreses i a autònoms per import de 337 milions d'euros, que s'afegeixen als 1.742 milions d'euros de finançament que l'ICF ha facilitat a les empreses en els darrers dos anys. En els sis primers mesos d'aquest any, 764 empreses s'han beneficiat d'aquests préstecs. El nostre objectiu és assolir d'aquí a finals d'any els 500 milions d'euros en préstecs i avals per a pimes i autònoms, als quals cal afegir 160 milions més en l'àmbit del capital risc, i la nostra voluntat és que aquesta xifra arribi als 600 milions, en lloc dels 500, l'any vinent. És el que està a l'abast de la Generalitat, però són xifres clarament insuficients atesa la magnitud del problema que tenim davant.

Darrer tema que també, doncs, vull esmentar com un àmbit que no funciona bé o no funciona prou bé: la caiguda del consum intern. El comerç està patint especialment els efectes de la crisi sobre el consum intern, com també succeeix en el cas del turisme interior; les dades de què disposem ens indiquen que entre el 2008 i el 2013 s'han perdut a Catalunya 3.613 establiments comercials, un 3,6 per cent del total que hi havia, dels quals 2.245, una bona part, han tancat de gener del 2012 a gener del 2013. Per part del Govern continuarem defensat amb totes les nostres eines un model comercial propi i no acceptarem les pretensions desreguladores de l'Administració central. Per aquest motiu és intenció del Govern de Catalunya no només aprovar una regulació pròpia d'horaris comercials, actualment en tràmit parlamentari en aquest Parlament de Catalunya, sinó també una llei general de comerç i dels serveis que articuli un model coherent en què tots els operadors hi tinguin cabuda en el marc d'una competència lleial.

He intentat subratllar deu aspectes que entenc que millores, encara que no hagin arribat al punt desitjable, i

deu en els quals entenc que no anem prou bé. Entendran vostès que, per part d'un govern, fer aquest exercici no és fàcil, perquè, normalment, en aquest tipus d'intervencions se subratlla només allò que va bé. Deu que milloren, deu que no ho fan, pot facilitar el debat, però, en qualsevol cas, només intenta demostrar una cosa, que és que el Govern és plenament conscient de fins a quin punt tenim un munt de temes –que no només són aquests, perquè aquesta no és una llista exhaustiva– en els quals no aconseguim tirar endavant com caldria.

Abans d'encarar els darrers capítols d'aquesta intervenció voldria aturar-me per descriure breument alguns grans projectes –pràcticament, només els esmentaré– que el Govern impulsa i que inspiraran la nostra acció en el transcurs de la legislatura que, com saben, acaba l'any 2016 si no decideixo convocar eleccions anticipades com vaig fer en l'anterior mandat. Són els següents: nova industrialització o reindustrialització de Catalunya. Aquest és un gran projecte. Indústria diversificada, com ja tenim, però més innovadora i més exportadora. El Govern ha aprovat recentment una estratègia industrial que identifica les especialitzacions de la indústria catalana amb més potencial de creixement; aquesta estratègia industrial impulsa programes específics per augmentar-ne la competitivitat, entre els quals destaquen el de clústers, el d'innovació i, molt especialment, el de reactivació per trobar sortida a empreses que passen dificultats i facilitar la implantació d'empreses noves, d'empreses noves industrials.

Segon gran projecte: nou model de formació professional. Afortunadament, la formació professional cada cop té més demanda i acceptació a casa nostra, cada cop es veu més com un bon camí per tenir feina. Amb les matriculacions del curs acadèmic actual, i aquesta no és una dada menor, es pot comprovar que ja som a la mitjana europea. En efecte, enguany gairebé un 40 per cent dels estudis postobligatoris es fan als cicles formatius de grau mig i un 60 per cent al batxillerat; ens situem així, des d'aquest punt de vista de la proporció, en el grup de països europeus com Suècia, Dinamarca, Finlàndia o França. Aquest curs 2013-2014 estendrem també la formació professional dual i es triplicaran els alumnes participants, de 590 a 2.116, com els centres participants, de 25 a 42, com també les empreses implicades, que són 220 respecte de les 118 del curs passat. Una bona línia amb xifres encara insuficients.

Tercer gran projecte: reforma de l'Administració pública. Fa poques setmanes coneixíem la proposta del Fòrum d'Entitats per la Reforma de l'Administració, que aplega cambres de comerç, escoles de negocis, entitats del tercer sector i altres entitats representatives de la societat civil, una proposta que, per cert, coincidia amb moltes dels punts proposats pel Consell Assessor per a la Reactivació Econòmica, el CAREC, i per l'informe que va encarregar la vicepresidenta a la Comissió d'Experts per a la Reforma de l'Administració Pública. Confio que aquesta legislatura sigui la que doni llum a la necessària reforma de les nostres administracions, començant per la de la Generalitat. Avui per avui, la Generalitat és la nostra principal estructu-

ra d'Estat, del seu funcionament en depenen una bona part de la competitivitat del nostre teixit productiu i la qualitat dels serveis públics del país.

Una de les reformes més imminents és la del Servei d'Ocupació de Catalunya, el SOC. El Govern va aprovar la setmana passada l'inici de la tramitació de l'Avantprojecte de llei de creació d'ocupació i del Servei d'Ocupació de Catalunya; arribarà properament a aquest Parlament. L'objectiu d'aquesta iniciativa legislativa és que el sistema d'ocupació de Catalunya esdevingui un sistema modern, que doni un bon servei a les persones en atur i a les empreses. Altres projectes endegats sobre la reforma de les administracions són el de governs locals, que va entrar al Parlament a finals de juliol, i dos més en què el Govern està treballant i que afecten les finances del món local i a la simplificació i millora de tràmits i de regulacions sectorials dels ajuntaments.

Quart gran projecte: connectivitat i mobilitat. El gran projecte en què continuen fent passes en la direcció adequada, entenc joc, és el corredor ferroviari del Mediterrani. En aquesta línia hem presentat al Ministeri de Foment la proposta de conversió a ample mixt de la via Tarragona-Castellbisbal, que permetria maximitzar les possibilitats del port de Tarragona i de la capacitat del corredor del Mediterrani per moure mercaderies. Aquesta actuació consisteix en la instal·lació, com vostès saben, d'un tercer fil a la via per tal de permetre la circulació de trens en ample europeu. Si aconseguim que les obres s'executin en el calendari previst podríem tenir aquesta connexió acabada l'any 2015. Fa pocs dies vam signar amb l'Estat el conveni per a la construcció definitiva dels accessos ferroviaris al port de Barcelona, tot i que finalment el 50 per cent del cost de la infraestructura anirà a càrrec del mateix port de Barcelona i que arriba amb molts anys de retard, tants com onze, aquest fet ens mostra la capacitat de fixar objectius comuns i de fer efectiu el diàleg amb les diferents administracions per arribar a acords satisfactoris per a l'economia i el teixit productiu del nostre país.

Un altre exemple de la nostra voluntat de prioritzar infraestructures estratègiques malgrat els dèficits inversors de l'Estat és l'aeroport del Prat. Fa pocs dies coneixíem les dades del mes d'agost: l'aeroport de Barcelona batia el seu propi rècord amb 3,9 milions de viatgers i per primera vegada passava per davant de Barajas. Cal, però, intensificar la connectivitat intercontinental des de Barcelona. En l'àmbit de la mobilitat i del transport públic, un dels projectes més emblemàtics d'aquesta legislatura serà la posada en marxa de la T-Mobilitat. Aquest nou sistema, basat en una targeta sense contacte, suposarà una revolució en la relació amb l'usuari i en la gestió de l'oferta i la demanda, com va suposar molts anys enrere, i ho recordo perfectament, la implantació de les tarifes integrades.

Cinquè gran projecte: model energètic i economia verda. Enguany s'ha començat a aplicar el Pla de l'energia i el canvi climàtic 2012-2020, que es va aprovar el 2012. El pla té com objectiu impulsar l'estalvi i l'eficiència energètica i l'aprofitament de les energies renovables, com també assegurar la disponibilitat del

subministrament energètic, desenvolupar les infraestructures energètiques de Catalunya i fomentar les activitats en recerca i desenvolupament energètics.

En el marc de l'actual procés de reforma del sector energètic, el Govern català ha presentat una proposta de nou model energètic en l'àmbit estatal que aposta per mantenir les polítiques de foment de les energies renovables i de cogeneració, presenta un nou model de mercat elèctric i reivindica un nou marc competencial.

El Govern també està treballant en l'elaboració d'un pla estratègic sobre l'ús i explotació de la biomassa a Catalunya. És un sector en creixement i amb fortes potencialitats, però que requereix la implantació d'una estratègia comuna que beneficiï proveïdors, productors i consumidors i, alhora, es realitzi amb el màxim respecte i sostenibilitat del territori.

En paral·lel al model energètic, abans de finals d'any s'aprovarà per part del Govern un nou projecte legislatiu sobre canvi climàtic, se n'impulsarà un altre sobre biodiversitat, s'intensificarà el Pla de millora de qualitat de l'aire, s'implantarà el distintiu de garantia de qualitat ambiental de flotes de vehicles i la Guia de compra verda de vehicles, i es desplegarà un pla d'economia verda que fomentarà la col·laboració entre empreses i administracions i ajudarà a la seva internacionalització.

Sisè gran projecte: un pacte de país per la infància i la pobresa. Crec que ens hem de felicitar tots plegats per l'enorme consens que es va saber trobar en l'elaboració del Pacte per la infància de Catalunya. Vull recordar que aquest pacte va comptar amb el suport d'una setantena d'entitats, agents socials i econòmics, institucions i partits polítics. És la bona línia.

En la mateixa línia s'està treballant el Pacte per la lluita contra la pobresa, que ens permeti com a societat i independentment de qui governi tenir un bon full de ruta per disminuir el risc de pobresa a Catalunya, especialment quan l'economia es recuperi i es puguin destinar més recursos públics a aquest principal objectiu de país.

Setè gran projecte: el Pacte nacional de salut. S'està impulsant un pacte de salut entre el Govern, els grups parlamentaris, els agents econòmics i socials i els professionals del món sanitari per tal de promoure un consens polític i social que en les actuals circumstàncies garanteixi la sostenibilitat, la qualitat i la igualtat del sistema sanitari públic català; un model que és bo i que funciona i que volem que perduri. Es tracta de poder permetre a tots els ciutadans que viuen a Catalunya viure més anys i de forma més saludable, sense diferenciació per raó de sexe, de procedència o de situació socioeconòmica. Per assolir aquest objectiu cal que les polítiques de salut impregnin tota l'acció del Govern.

Un dels grans actius del nostre model de benestar és el sistema de salut, que hem construït en els darrers trenta anys; per tant, entre tots plegats. L'ofegament de les finances públiques catalanes pot esquarterar el model, diguem-ho clar, i precisament per això cal preser-

var-lo del combat polític i garantir com, entre tots, el defensem i el millorem.

Un altre gran projecte, el vuitè: un nou model d'hisenda; d'hisenda pròpia. Una hisenda no és només una agència tributària. Una hisenda pública, moderna, és molt més que un òrgan administratiu encarregat de recaptar els impostos que paguen els ciutadans. En parlar d'un model d'hisenda parlo d'un model de relacions que acabi generant confiança entre els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya, i això només s'aconseguirà des d'una gran col·laboració entre els agents involucrats en el sistema tributari. En primer lloc, amb els ciutadans en tant que contribuents, i també amb el teixit empresarial, que és l'encarregat de recaptar molts tributs i lliurar-los al tresor públic. En segon lloc, amb el conjunt d'intermediaris fiscals que ajuden els contribuents a complir amb les seves obligacions. I, finalment, amb l'agència tributària, que ha de vetllar per fer efectiu el compliment de les obligacions tributàries. Després, si durant el debat algú hi té interès, explicaré amb més detall com evoluciona la confecció i la creació de la hisenda pròpia catalana.

Tenim ara la possibilitat de bastir un nou model d'hisenda pública, eficaç i eficient, obert i transparent, que confia en el conjunt del seus contribuents. Un model similar al que funciona en països europeus avançats i amb alta consciència de compliment de les obligacions fiscals, com ara Suècia, Dinamarca o Holanda. Un model basat en la proximitat, en la col·laboració i en l'eficiència; amb normes clares i simples, i amb procediments administratius clars i que donin garanties.

Novè gran projecte, i penúltim: Catalunya, terra de talent. El futur creixement econòmic vindrà donat per la reactivació de sectors clau com la indústria, però també per l'aportació de valor afegit i la transformació de coneixement en l'activitat productiva. Desenvolupar Catalunya com a terra de talent i de creativitat és un element clau que ens ha de permetre guanyar competitivitat en el futur. El talent i la creativitat han estat clau, factors clau per ser referents en àmbits tradicionals com l'arquitectura, la literatura, el disseny, la gastronomia, l'alimentació, el tèxtil; però també en sectors emergents, com les telecomunicacions, la indústria de l'audiovisual, la del videojoc, la telefonia mòbil, el cinema d'animació, les arts escèniques i les indústries de la llengua i del patrimoni. Aquesta predisposició per al talent està facilitant no només l'aparició de noves empreses al voltant d'aquests sectors, sinó l'atracció de talent exterior que veu en el nostre país un hàbitat procliu al desenvolupament de la creativitat i el disseny.

I l'últim gran projecte: Catalunya, tradició de concertació i de col·laboració entre públic i privat. Aquests darrers dies hem vist com un país ric, productiu i benestant com Holanda, amb un govern entre liberals i socialistes, llançava un missatge potent: «No podem» –deien ells– «sostenir l'estat del benestar com l'hem conegut fins ara». I afegien, ells: «L'haurem de fer evolucionar, si el volem garantir, a base d'implicar molt més la societat en la seva gestió». Què ens diuen, doncs, els holandesos en aquest moment? Que cal un model de coresponsabilitat entre administracions i ciutadania,

entre els que tenen dret a un servei i els que tenen el deure de garantir-lo. Dit per un país com Holanda, que està millor que nosaltres, té valor. És un missatge, crec, a no oblidar.

En el nostre cas, aquest model de concertació i de coresponsabilitat el tenim ben forjat; forma part de la nostra tradició, gairebé de la nostra identitat. Ara ens cal donar valor a aquest model, que altres, més ben situats que nosaltres, aspiren a construir perquè no tenen, o no tenen tant com nosaltres. Que no ens passi que allò en què anem per endavant es vegi més com un llast que no pas com un avantatge.

L'últim gran tema que els volia comentar és el de la regeneració democràtica. És el que ha d'ajudar a la necessària recuperació per part de la ciutadania de la confiança en les seves institucions. Ens trobem en un moment en què la confiança entre ciutadania i institucions travessa un dels moments més baixos. Aspectes com la percepció de manca de transparència en els procediments de l'Administració, les sospites de corrupció, de nepotisme, d'amiguisme o d'espionatge, l'insuficient nivell de rendiment de comptes per part dels responsables polítics i institucions, la lentitud de la justícia, tot ha contribuït a generar un sentiment de desconfiança per part de la ciutadania cap a les institucions públiques i cap als partits polítics. Algunes d'aquestes coses s'acaben demostrant certes, altres falses; el mal, però, ja està fet. La confiança és un valor que triga molt a guanyar-se, i en canvi es pot malmetre ràpidament. Per això caldrà que regenerem el nostre sistema democràtic des de dins en tot allò que faci falta, amb plena convicció i fermesa en les decisions. També caldrà, però, explicar amb determinació tot allò que funciona correctament, que des del punt de vista del servei públic és immensament majoritari, i gairebé sempre silenciats.

Per ajudar a canviar i millorar aquest clima creat vers l'actuació pública i per part dels seus representants, vaig convocar durant el passat mes de febrer dues cimeres amb els principals representants dels organismes de control institucional del nostre país. Arran d'aquestes cimeres vaig proposar un paquet de cinquanta-una mesures per a la regeneració democràtica. Sis mesos després, pràcticament totes les que afecten a transparència i a contractació pública estan endegades. La més potent i ambiciosa és el portal de la transparència. Acompleix setanta-vuit, ja en aquest moment, dels vuitanta indicadors establerts per l'organització Transparència Internacional, i la nostra voluntat és que es converteixi en un referent internacional en matèria de transparència. Pel que fa als dos indicadors que manquen per incorporar, s'està treballant en el que afecta la contractació menor, és a dir, els contractes inferiors a divuit mil euros, a fi de poder facilitar l'accés a la informació per a les persones que acreditin un interès concret. L'altre indicador que falta, el codi ètic, està elaborat i en les properes setmanes serà aprovat pel Govern. A més d'aquests vuitanta indicadors establerts per l'organització Transparència Internacional, el Govern va decidir, *motu proprio*, afegir seixanta-tres indicadors més, de manera que assolirem un total de 143 indicadors de transparència i rendiment de comp-

tes. Amb això ens situarem a la banda alta dels països qualitativament avançats.

Altres mesures que ja hem aplicat durant aquest any en matèria de transparència i de contractació pública són els següents. U: reforç de les funcions de l'Oficina de Supervisió de la Contractació Pública, que seran, entre d'altres, establir directrius als departaments de la Generalitat i entitats del sector públic per incrementar la transparència, fomentar l'ús del procediment obert, fer accessible la informació a la ciutadania o incrementar l'elaboració i difusió d'informes sobre la contractació pública.

Dos: creació del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic. Suposa la transformació de l'Òrgan Administratiu de Recursos Contractuals, la coneguda OARCC –o no tan coneguda–, amb l'objectiu de reforçar les garanties de control i la transparència en matèria de contractació pública. Deixarà de ser un òrgan unipersonal per estar format, com a tribunal, per tres persones.

Tres: confecció de l'avantprojecte de llei per a la transparència i sostenibilitat del sector de la comunicació. La nova llei afronta els objectius d'afavorir la sostenibilitat del sector de la comunicació en l'actual context de crisi econòmica, reforçar els mitjans públics i afavorir la seva independència. Es proposen modificacions orientades a la simplificació i a la racionalització administrativa, que inclouen canvis en el règim retributiu dels membres de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals i en el Consell Audiovisual de Catalunya.

També els vull recordar, en aquest àmbit de la regeneració democràtica i de la qualitat democràtica i de la transparència, que tenim dues ponències conjuntes en aquesta cambra per aprovar dues lleis absolutament necessàries: la llei electoral i la llei catalana de transparència i accés a la informació. Hauríem de ser capaços de posar-nos d'acord entre tots –això afecta el Parlament–, perquè això finalment repercutirà positivament en el nostre sistema democràtic, aportarà credibilitat a les nostres institucions i millorarà la confiança de la ciutadania en el sistema polític del país.

Arribem al final de la meua intervenció. Espero que el debat de demà, que serà un debat òbviament llarg, com no pot ser d'altra manera, serveixi per contrastar idees, per respondre preguntes i crítiques que es puguin fer a l'acció de govern –absolutament legítimes i necessàries–, però també espero que serveixi per sumar. Intueixo que estem en un moment en què les persones que configuren el nostre país ens demanen que ens entenguem, que fem pinya, que unim voluntats i esforços fins i tot més enllà de les nostres diferències programàtiques i de les nostres sensibilitats diverses.

Fa quinze dies una gran part del poble català va entrellaçar les seves mans per reclamar la independència de Catalunya. De nord a sud, de sud a nord, persones vingudes de tot Catalunya, de totes les edats, de parles diverses, de sensibilitats polítiques ben plurals, amb trajectòries i vides ben diferents, varen donar-se la mà en una gran manifestació de dignitat per Catalunya. En cada baula d'aquella cadena, en cada mà, hi havia una part de la dignitat del nostre país. És la mateixa

reclamació de dignitat que fa quatre anys, de manera absolutament inèdita, varen subscriure en un editorial conjunt –que se'n deia així, «Dignitat per Catalunya»– tots els mitjans de comunicació escrits de Catalunya. Fins i tot les catalanes i els catalans que estan en desacord o que no veuen clar el que allà es reclamava no poden deixar d'apreciar que en aquella cadena hi ha actualment la gran força de transformació, el principal motor de canvi del nostre país.

Els parlo a tots vostès com a president d'una institució que té més de 650 anys d'història i que, com el seu nom indica, s'adreça al conjunt del poble. El nom de «Generalitat» ho explica prou bé. Sóc plenament conscient que represento, per tant, un poble sencer, que en el cas de Catalunya vol dir un poble molt barrejat, de creences, parles i orígens molt diferents i molt diversos. Des d'aquesta consciència m'agradaria adreçar-los dos missatges. El primer, que les minories no poden ni han d'obstaculitzar el camí que les majories han decidit emprendre, sempre –sempre– que aquest camí s'expressi de forma democràtica i pacífica. I segon missatge, que les majories han de recórrer el seu camí fent les coses de tal manera que les minories no se sentin expulsades del projecte comú.

Quan en un país es plantegen les situacions històriques que vivim a Catalunya només hi ha una solució –ho subratllo, només hi ha una solució–: votar. Confio que votarem l'any que ve en una consulta específica i, a partir d'aquí, a construir plegats els que guanyin la consulta i els que no la guanyin. El país que en resulti l'hem de construir junts perquè el país és de tots, sense excepció. I el país que configurem els 7,5 milions de catalanes i catalans és el que queda, independentment de la seva estructura o estatus polític. Qualsevol estructura política està al servei del país i no a l'inrevés, i si una majoria del poble català desitja canviar l'estatus polític en forma d'estat és perquè vol seguir tenint país i, sobretot, el vol tenir molt millor. Hi insisteixo, arribats a aquest punt, després d'un recorregut de tres segles, les urnes són la solució, no són el problema, com alguns ens volen fer veure. Una societat democràtica i civilitzada no ho pot entendre d'altra manera ni ho pot fer d'una altra manera que no sigui votant.

Enguany celebrem el centenari del naixement de Salvador Espriu, el poeta que mirava nord enllà i que alhora reclamava la comprensió, el respecte i l'estima de l'anomenada Sepharad. Acabaré amb versos seus, en homenatge d'aquest centenari del seu naixement, que em sembla que són de gran utilitat a fi que ningú es confongui sobre la direcció del nostre projecte. Són versos del poema, si no ho recordo malament, de l'any 1959 –més de cinquanta anys–, el poema «M'han demanat que parli de la meua Europa», que comença dient: «Jo sóc d'una petita terra», i continua. I més endavant diu: «Per això ara és tan profunda la nostra esperança / –en el meu somni, ja contemplada realitat– / d'integrar-nos, en un temps que sentim proper, / salvades la nostra llengua i la nostra història, / en una unitat superior que duu el nom, / obert, bellíssim, d'aquella filla d'Agènor» –és a dir, Europa. I afegeix Espriu: «Que no sigui decebuda la nostra esperança, / que no sigui es-

carnida la nostra confiança: / així» –diu Espriu– «molt humilment ho demanem.»

Moltes gràcies per la seva atenció.

(Aplaudiments.)

La presidenta

Senyores diputades i senyors diputats, la sessió es reprendrà demà a les nou del matí amb les intervencions

dels representants dels grups parlamentaris, començant per la intervenció de l'honorable senyor Oriol Junqueras, president del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Se suspèn la sessió.

La sessió se suspèn a tres quarts de set del vespre i nou minuts.